ALOITE ALUEHALLITUKSELLE VANHUSNEUVOSTON EDUSTAJAN PUHE- JA LÄSNÄOLO-OIKEUDESTA TULEVAISUUSLAUTAKUNNASSA SEKÄ TURVALLISUUS- JA VALMIUSLAUTAKUNNASSA

Vanhusneuvosto esittää aluehallitukselle, että vanhusneuvoston edustajalle annettaisiin läsnäolo- ja puheoikeus hyvinvointialueen tulevaisuuslautakunnan ja turvallisuus- ja valmiuslautakunnan kokouksiin.

Vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto ovat vaikuttamistoimielimiä, ne ovat edustamansa väestöryhmän vaikuttamis- ja kuulemiskanavia.

Vanhusneuvosto on kokenut, että vaikuttamistyö jää vähäiseksi, kun sillä ei ole oikeutta olla mukana asioiden valmisteluvaiheessa tuomassa kokemustaan ja tietämystään päätettäviin asioihin. Suunniteluissa pitäisi saada olla mukana jo alkuvaiheessa, jotta ikäihmisten näkemys ja kokemusasiantuntijuus oikeasti ja aidosti olisi käytössä ja sillä olisi vaikutusta.

Kokemusasiantuntijuuden tärkeyden myöntäminen ja sen laaja käyttäminen tuo ikäihmisiä koskeviin päätöksiin niiden usein kaipaamaa käytännönläheisyyttä, notkeutta ja joustavuutta.

Vanhusneuvostolta pyydetyt ja sen antamat lausunnot puolivalmiisiin ja pitkälle suunniteltuihin asioihin eivät useinkaan johda riittävän syvällisiin muutoksiin toiminnoissa ja päätöksissä.

Vanhusneuvoston edustajan mukanaolo edellä mainituissa lautakunnissa ei juurikaan lisää kustannuksia, mutta kuuleminen voi parhaassa tapauksessa tuoda säästöjä, kun valmisteluissa on mukana myös kokemusasiantuntemus, tieto ja perehtyneisyys

Vanhusneuvostossa toisaalta koetaan, että ikäihmiset ovat väestöryhmänä eriarvoisessa asemassa verrattuna nuoriin, joiden ääntä kuullaan monissa eri päättäjäelimissä. Ja hyvä niin.

Valtakunnallisesti yli 65-vuotiaita on jo noin 23 %. Pohteen alueella luku on pienempi, mutta lukumäärä on reippaassa kasvussa, joten olisi ehdottoman tärkeää, että tämän yhä kasvavan väestöryhmän vaikuttamismahdollisuuksia parannettaisiin.

Suomessa ei hyvinvointialuilla ole yhtenäistä käytäntöä vaikuttamiselinten edustuksissa, mutta monella alueella on vanhusneuvostoille myönnetty puhe- ja läsnäolo-oikeus aluevaltuustoissa ja eri lautakunnissa. Vanhusneuvosto toivoo, että myös Pohde siirtyisi vastaavaan käytäntöön kahden lautakunnan osalta.

Oulussa 20.2.2026

Vanhusneuvosto

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Aloite

Vammaisneuvosto

Aloite aluehallitukselle vammaisneuvoston puhe- ja läsnäolo-oikeuksista tulevaisuuslautakuntaan sekä turvallisuus- ja valmiuslautakuntaan

Vaikuttamistoimielimet on asetettu heidän edustamansa ryhmän osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi (Laki hyvinvointialueesta 611/2021). Vammaisneuvoston edustama ryhmä ei ole homogeeninen, sillä vammainen henkilö voi olla minkä tahansa ikäinen, statukseltaan oppilas tai opettaja, lapsi tai vanhempi, sijaita naapurissa tai asiakasvastaanotolla tietokoneen takana. Vammainen voi olla kuka tahansa meistä - hetkellisesti tai pitkään.

Vammaisneuvoston edustaman ryhmän erityistarpeita ei tunnisteta ja tunneta yleisesti. Hyvinvointialueista asetetun lain mukaan vammaisneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. Tehtävässä onnistuminen edellyttää, että vammaisten näkökulma tulee esille kaikissa näissä vaiheissa. Tämän vuoksi pidämme välttämättömänä, että vammaisten ääni kuuluu kaikkien lautakuntien työssä. YK:n vammaissopimus edellyttää myös vammaisten mukaanottamista kaikissa päätöksenteon vaiheissa, niin ikään valmistelussa.

Vammaisneuvoston nykyinen puhe- ja läsnäolo-oikeus hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnassa on tarpeellinen ja oikea, mutta lautakunta ei käsittele vammaisten palvelujen myöntämistä ja järjestämistä ohjaavia asiakirjoja, kuten soveltamisohjeita, myöntämiskriteerejä ja palvelukuvauksia.

Hyvinvointialueesta annetun lain mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa asioissa, joilla on tai vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä tässä tapauksessa vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, § 32). Vammaisneuvoston edustus kaikissa hyvinvointialueen lautakunnissa on keino varmistaa lakisääteinen vammaisten mukaan ottaminen päätöksentekoon, erityisesti heitä itseään koskevissa asioissa ja tarpeeksi aikaisessa vaiheessa. Jälkikäteen osallistuminen korjaavilla toimilla tai juuri ennen lopullista päätöstä ajoittuva osallistaminen eivät ole kustannustehokkaita eivätkä lain tarkoittamia tapoja toteuttaa vaikuttamistoimielinten tosiasiallista osallisuutta.

Vammaiset itse eivät juurikaan näy suomalaisessa politiikassa ja esimerkiksi vammaisen henkilön pääsy edustustehtäviin on vaikeaa. Vaikuttamiskeinona äänestäminen on mahdollista vain osalle vammaisista, esimerkiksi alle 18-vuotiaat ja vajaavaltaiseksi todetut eivät voi äänestää, osalla on muita esteitä äänestämiseen liittyen. Vaikka lautakunnassa olisi vammainen henkilö jäsenenä, on edelleen huomioitavana hyvinvointialueesta annetun lain §

32 sekä YK:n vammaissopimus, joka velvoittaa huomioimaan ja ottamaan vammaiset henkilöt mukaan päätöksenteon jokaiseen vaiheeseen ja mm. hyvinvointialueesta annetun lain vaadetta osallistaa ja huomioida päätöksenteossa myös vammaiset. Valmisteluvaiheessa mukana oleminen onnistuu parhaiten lautakunnissa, erityisesti niissä, joiden päätösvaltaan pääasiallisesti kuuluu vammaisia henkilöitä ja heidän palveluitaan koskevat asiat.

Hyvinvointialueet ovat nyt toimineet kolme vuotta. Vammaisneuvostojen edustuksen tarpeellisuus hyvinvointialueiden lautakunnissa on huomattu useilla hyvinvointialueilla. Viimeisimmän yhteenvedon neuvostojen asemasta on tehnyt Invalidiliitto (Liite: Invalidiliiton kooste hyvinvointialueiden vammaisneuvostoista).

Vammaisneuvosto esittää aluehallitukselle, että vammaisneuvoston edustajalle annetaan läsnäolo- ja puheoikeus tulevaisuuslautakunnan sekä turvallisuus- ja valmiuslautakunnan kokouksiin. Vammaisneuvosto esittää samalla vastaavia muutoksia Pohteen hallintosääntöön ja vammaisneuvoston toimintasääntöön.

Pohteen vammaisneuvoston kokous 11.2.2026

puolesta

Maija Koistinen

puheenjohtaja

Hyvinvointialueiden vammaisneuvostot

Puhe- ja läsnäolo-oikeudet valtuustossa ja lautakunnissa

Tilanne helmikuu 2026

Listan ovat koonneet Invalidiliiton järjestöasiantuntijat ja tilanne voi muuttua. Kaikilla alueilla on vaikutettu siihen, että vammaisneuvostolla olisi puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuustossa ja lautakunnissa.

Hyvinvointialue	Valtuusto	Lautakunnat/jaostot
Etelä-Savo	Puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuustossa	Puhe- ja läsnäolo-oikeus: palvelu- ja tulevaisuuslautakunta, turvallisuuslautakunta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta
Itä-Uusimaa	Läsnäolo-oikeus valtuustossa, puheoikeus pj:n päätöksellä	Puhe- ja läsnäolo-oikeus: kansalliskielilautakunta, palveluiden järjestäminen lautakunta, varautuminen ja turvallisuuslautakunta
Keski-Uusimaa	Puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuustossa	Puhe- ja läsnäolo-oikeus: ikääntyneet ja vammaiset –lautakunta.
Pohjois-Savo	Puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuustossa	Puhe- ja läsnäolo-oikeus: perhe- ja vammaislautakunta, yleisten palveluiden lautakunta
Kainuu	Puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuustossa	

Hyvinvointialue	Valtuusto	Lautakunnat/jaostot
Pirkanmaa	Puhe- ja läsnäolo-oikeus sekä aloiteoikeus valtuustossa	Vanen pj kutsuttuna ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnassa
Pohjanmaa		Puhe- ja läsnäolo-oikeus: hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto, pelastustoiminnan jaosto, kansalliskielijaosto
Pohjois-Pohjanmaa		Puhe- ja läsnäolo-oikeus: hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta
Vantaa-Kerava		Puhe- ja läsnäolo-oikeus: lähidemokratia- ja osallisuuslautakunta, aikuissosiaalityö ja vammaispalvelut jaosto
Etelä-Karjala		Puhe- ja läsnäolo-oikeus: osallisuus- ja demokratiajohtokunta

Hyvinvointialue	Valtuusto	Lautakunnat/jaostot
Etelä-Pohjanmaa	Puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuustossa	
Kanta-Häme	Puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuustossa	
Pohjois-Karjala		Puhe- ja läsnäolo-oikeus: tulevaisuuslautakunta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, turvallisuuden ja varautumisen lautakunta, osallisuusvaliokunta
Länsi-Uusimaa	Vanen pj kutsuttuna valtuuston kokouksiin	
Lappi	Puhe- ja läsnäolo-oikeus valtuustossa	Puhe ja läsnäolo-oikeus: sosiaali- ja terveyspalvelujen lautakunta

Hyvinvointialue	Valtuusto	Lautakunnat/jaostot
Keski-Suomi	Ei ole, koska asiaa perusteltu sillä, että aluehallituksen jäsen on vanen jäsen.	Ei ole, koska asiaa perusteltu sillä, että aluehallituksen jäsen on vanen jäsen.
Keski-Pohjanmaa	Hyvinvointialueen vammaisneuvosto (sekä vanhusneuvosto) ovat tehneet asiasta esityksen kokouksessaan 12/2025 hallintosäännön päivityksen yhteydessä annettavaksi.	
Kymenlaakso		
Päijät-Häme		
Varsinais-Suomi	Vammaisjärjestöt ovat tehneet asiasta aloitteen 6/2022 ja uudelleen 11/2024 saamatta kumpaankaan vastausta.	Vammaisjärjestöt ovat tehneet asiasta aloitteen 6/2022 ja uudelleen 11/2024 saamatta kumpaankaan vastausta.
Satakunta	Vammaisjärjestöt ovat tehneet asiasta aloitteen 6/2022 saamatta virallista vastausta.	Vammaisjärjestöt ovat tehneet asiasta aloitteen 6/2022 saamatta virallista vastausta.

INVALIDI LIITTO

YHDENVERTAINEN JA ESTEETÖN SUOMI

§ 187

Vanhus- ja vammaisneuvostojen aloitteet puhe- ja läsnäolo-oikeuksista tulevaisuuslautakunnassa ja turvallisuus- ja valmiuslautakunnassa

PPHVADno-2026-7077

Valmistelija / lisätiedot:

Sari Haataja, hallintojohtaja, sari.haataja@pohde.fi

Liitteet

1 Vammaisneuvoston aloite ja liite aluehallitukselle
2 Vanhusneuvoston aloite aluehallitukselle
3 Selvitys vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksista

Aloitteet

Vammaisneuvosto

Vammaisneuvosto on 11.2.2026 tehnyt aloitteen aluehallitukselle puhe- ja läsnäolo-oikeudesta tulevaisuuslautakunnassa ja turvallisuus- ja valmiuslautakunnassa. Aloitteen liitteenä on Invalidiliiton 2/2026 kooste vammaisneuvostojen puhe- ja läsnäolo-oikeudesta hyvinvointialueiden aluevaltuustoissa ja lautakunnissa.

Vammaisneuvoston aloitteen mukaan hyvinvointialuelain perusteella vaikuttamistoimielimelle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan. YK:n vammaissopimus edellyttää myös vammaisten mukaan ottamista kaikissa päätöksenteon vaiheissa. Vammaisneuvoston mukaan sen edustus kaikissa Pohteen lautakunnissa on keino varmistaa vammaisten mukaan ottaminen päätöksentekoon, erityisesti heitä itseään koskevissa asioissa ja tarpeeksi aikaisessa vaiheessa. Valmisteluvaiheessa mukana oleminen onnistuu parhaiten lautakunnissa.

Invalidiliiton koosteen perusteella vammaisneuvostoilla on lautakunta / jaostoedustus puhe- ja läsnäolo-oikeudella kymmenellä (10/21) hyvinvointialueella.

Vanhusneuvosto

Vanhusneuvosto on 20.2.2026 tehnyt aloitteen aluehallitukselle vanhusneuvoston edustajan puhe- ja läsnäolo-oikeudesta tulevaisuuslautakunnassa ja turvallisuus- ja valmiuslautakunnassa.

Vanhusneuvoston aloitteen mukaan se on kokenut, että vaikuttamistyö jää vähäiseksi, kun sillä ei ole oikeutta olla mukana asioiden valmisteluvaiheessa.

Aikaisemmat selvitykset

Vanhus- ja vammaisneuvostojen jäsenille on tehty kysely valtuustokauden 2022–2025 päättyessä. Kyselyn vastauksissa nousi esiin tarve päästä vaikuttamaan asioihin jo niiden valmisteluvaiheessa. Kyselyssä nousi esiin myös tarve lisätä yhteistyötä aluehallituksen, johtavien viranhaltijoiden ja vaikuttamistoimielinten kesken.

Kyselyssä kysyttiin myös ”Millä toimintasäännössä mainituilla vaikuttamistoimielimen tehtävillä koet voineesi vaikuttaa parhaiten?” Parhaat vaikutukset vanhus- ja vammaisneuvostot kokivat saavansa kuntien vaikuttamistoimielinten kanssa tehtävästä yhteistyöstä (58 % ja 50 %) sekä järjestöjen ja yhdistysten kanssa tehtävästä yhteistyöstä (63 % ja 54 %). Pohteen osalta vastausprosentit olivat seuraavat

- Yhteydenpidolla Pohteen viranomaisiin 21 ja 50 %
- Aloitteiden avulla 46 ja 15 %
- Kannanottojen avulla 38 ja 35 %
- Lausuntojen avulla 21 ja 42 %

Sitran selvitys ”Mitä demokratia maksaa hyvinvointialueille” on julkaistu 26.2.2026. Selvityksessä on hyvin samansuuntaisia tuloksia, kuin mitä Pohteen vaikuttamistoimielinten jäsenet ovat vastanneet Pohteen kyselyyn. Sitran selvityksen mukaan lakisääteisten vaikuttamistoimielinten keskeiseksi kehityskohteeksi tunnistettiin tiedonjakamisen tehostaminen vaikuttamistoimielinten, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä. Sitran selvityksessä todetaan yleisesti myös, että hyvinvointialueet tasapainoilevat päätöksenteon tehokkuuden (toimielinten määrä ja koko) ja demokraattisuuden välillä.

Vaikuttamistoimielinten edustus Pohteen toimielimissä ja yhteistyöfoorumeissa

Pohteella on kolme lakisääteistä vaikuttamistoimielintä; vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto. Vanhus- ja vammaisneuvostolla on myös työvaliokunnat.

Pohteella on kolme ei lakisääteistä lautakuntaa; hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta, tulevaisuuslautakunta ja turvallisuus- ja valmiuslautakunta.

Pohteen kaikkien lautakuntien hallintosäännössä mainittuna tehtävänä on edistää osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia, edistää asukkaiden ja eri sidosryhmien kanssa käytävällä vuoropuhelulla asioiden tuloksellista valmistelua ja hyvinvointialuestrategian toteuttamista sekä käsitellä lautakunnan tehtäväalaan kuuluvia aloitteita.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnan tehtävissä korostuvat osallisuutta koskevat tehtävät. Sen tehtävänä on muun muassa seurata ja arvioida vaikuttamistoimielinten toiminnan toteutumista hyvinvointialueella sekä seurata ja arvioida osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteumista hyvinvointialueella (HvaL 32 ja 29 §).

Kaikilla vaikuttamistoimielimillä on edustus hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnassa. Nuorisovaltuustolla on muista vaikuttamistoimielimistä poiketen edustus myös kahdessa muussa lautakunnassa, koska nuorisovaltuuston edustajilla ei ole äänioikeutta aluevaaleissa vanhus- ja vammaisneuvostojen edustajien tapaan.

Vanhus- ja vammaisneuvostoilla on molemmilla edustus Omaishoidon kehittämisen yhteistyöfoorumissa ja Tervia Logistiikka Oy:n asiakastyöryhmässä. Vammaisneuvostolla on edustus myös Soveltavan liikunnan työryhmässä.

Vanhus- ja vammaisneuvoston vaikuttamistavat Pohteella

Vaikuttamistoimielimien vaikuttamismahdollisuuksia asioiden suunnittelussa ja valmistelussa on pyritty edistämään monin tavoin.

Vaikuttamistoimielimillä on työvaliokunnat, jotka valmistelevat kokoukset ja muun muassa lausunnot. Vaikuttamistoimielimet itse ovat muutoinkin olleet kiitettävän aktiivisia toiminnassaan. Vanhusneuvosto on syksyn 2022 jälkeen antanut seitsemän lausuntoa, tehnyt kolme aloitetta aluehallitukselle ja kaksi kantaa ottavaa kirjettä Pohteen päättäjille. Vammaisneuvosto on syksyn 2022 jälkeen antanut 12 lausuntoa, tehnyt kolme aloitetta aluehallitukselle ja yhden kantaa ottavan kirjeen Pohteen päättäjille.

Ikäihmisten ja vammaispalvelujen toimialueet ja niiden johto osallistuvat säännöllisesti ja aktiivisesti vaikuttamistoimielinten toimintaan. Molempien neuvostojen kokouksissa on kyseisen toimialueen johtoon kuuluva henkilö paikalla ja vakiopykälänä kyseisen toimialueen asiat. Vakiintuneesti neuvostojen jäseniltä pyydetään 1–2 viikkoa ennen kokousta ennakkokysymyksiä, joihin toimialueen edustajat vastaavat kokouksissa. Toimialueen ajankohtaiskatsauksissa käydään läpi ajankohtaisia ja valmistelussa olevia asioita sekä työvaliokuntien toivomia aiheita. Toimialueiden käsittelyyn tuomia asioista on ollut esimerkiksi talousarvio, järjestämissuunnitelma, hankinta-asiat, myöntämiskriteerit.

Myös kuntoutuksen toimialue osallistuu vaikuttamistoimielinten kokouksiin kutsuttuna.

Järjestämisen johtoryhmästä tuodaan vaikuttamistoimielinten kokouksiin valmistelussa olevia asioita, pääasiassa tulevaisuuslautakunnassa valmistelussa olevia asioita.

Myös aluehallitus on nimennyt edustajansa vaikuttamistoimielimiin tiedonkulun ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi. Aluehallituksen edustajat osallistuvat säännöllisesti kokouksiin. Pohteen ylimmän luottamus- ja virkamiesjohdon kanssa yhteistyötä tiivistetään vuonna 2026 niin, että vaikuttamistoimielinten puheenjohtajat tapaavat aluehallituksen, aluevaltuuston ja hyvinvointialueen johtoa kerran vuodessa järjestettävässä tilaisuudessa. Vaikuttamistoimielinten puheenjohtajat ovat myös läsnä aluehallituksen kokouksessa, kun käsittelyssä on vaikuttamistoimielinten toimintasuunnitelma ja -kertomus.

Pohteen viranomaiset (toimielimet, viranhaltijat) ovat pyytäneet vaikuttamistoimielimiltä lausuntoja, vaikuttamistoimielimiä on kutsuttu mukaan erilaisiin työpajoihin, neuvotteluihin ja markkinavuoropuheluihin. Esimerkkinä vammaispalvelujen edustaja kutsuttiin mukaan vammaispalvelujen Peltolan yksikön suunnitteluryhmään.

Yhteistyöjohtaja Marjo Riitta Tervoselta on pyydetty selvitys Pohteen vanhus- ja vammaisneuvostojen toteutuneista vaikuttamistavoista, selvitys on liitteenä.

Vaikuttamistoimielimiä ohjaavat säädökset ja säännöt

Hyvinvointialuelain 32.2 §:n (611/2021) mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun,

toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä vaikuttamistoimielimen väestöryhmän tai heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta.

Hyvinvointialuelain 32.2 §:n hallituksen esityksen 241/2020 yksityiskohtaisen perustelujen mukaan vaikuttamistoimielimille tulisi antaa riittävästi tietoja ajankohtaisista hankkeista ja varata vaikuttamismahdollisuus päätösten valmistelussa. Vaikuttamistoimielinten rooliin kuuluisi esimerkiksi aloitteiden, lausuntojen ja kannanottojen tekeminen. Erikseen perusteluissa nostetaan esiin mahdollisuus osallistua hyvinvointikertomuksen laadintaan (Pohteella kertomus valmistellaan hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunnassa). Yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan myös, että vaikuttamistoimielimet voivat myös oma-aloitteisesti ottaa kantaa ja lausua asioista, joiden ne arvioivat olevan merkittäviä edustamiensa väestöryhmien näkökulmasta. Perusteluissa nostetaan esiin nuorisovaltuuston edustajan rooli, edustajalle on mahdollista antaa myös läsnäolo- ja puheoikeus toimielinten, kuten esimerkiksi valtuuston ja lautakuntien kokouksiin, mikä parantaa tiedonkulkua ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia.

Vammaisten yleissopimusta koskeva asetus on tullut voimaan 10.6.2016. Sopimuksen mukaan vammaisilla henkilöillä tulisi olla mahdollisuus osallistua aktiivisesti päätöksentekoprosesseihin.

Vaikuttamistoimielinten asema ja tehtävät on huomioitu hallintosäännössä. Aluehallitus asettaa vaikuttamistoimielimet ja hyväksyy vaikuttamistoimielinten toimintasäännöt, joissa todetaan muun muassa vaikuttamistoimielinten lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät. Aluehallitus on käyttänyt hallintosäännön mahdollisuutta ja asettanut edustajansa ja varahenkilön vaikuttamistoimielimiin. Hallintosäännössä todetaan myös vaikuttamistoimielimillä olevan oikeus tehdä esityksiä aluehallitukselle.

Yhteenveto

Vaikuttamistoimielinten jäsenet ja hyvinvointialueen viranomaiset ovat nähneet tarpeelliseksi ja hyödylliseksi osallistaa vaikuttamistoimielimet asioiden suunnitteluun ja valmisteluun.

Osallistamisen tavoista vanhus- ja vammaisneuvosto ovat nostaneet aloitteissaan esiin uutena vaikuttamismahdollisuutena puhe- ja läsnäolo-oikeuden tulevaisuuslautakunnassa ja turvallisuus- ja valmiuslautakunnassa. Puhe- ja läsnäolo-oikeuden laajentaminen edellyttäisi hallintosäännön muutosta. Vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksia ja vaikuttamistapoja Pohteella on käyty edellä läpi. Ne toteuttavat vaikuttamistoimielinten tehtäviä ilman että hallintosääntömuutokseen on tarpeellista ryhtyä.

Osallistamista on toteutettu ja kehitetty Pohteella monin erin tavoin niin toimialueiden, luottamushenkilöiden kuin vaikuttamistoimielinten toimesta. Yhteistyössä, vuorovaikutuksessa ja tiedonkulun toteuttamisessa sekä osallistamiskeinojen aktiivisessa käytössä on edelleen kehittämisen varaa Pohteella. Olemassa olevien osallistamiskeinojen aktiivista käyttöä ja kehittämistä on tarpeen toteuttaa toimialueiden, toimielinten (lautakuntien) ja vaikuttamistoimielinten kesken.

Valmistelijan ehdotus

Sari Haataja, hallintojohtaja (p. 040 482 9590):

Aluehallitus päättää, että hallintosääntöön ei valmistella muutoksia vaikuttamistoimielinten puhe- ja läsnäolo-oikeuteen vammaisneuvoston ja vanhusneuvostojen aluehallitukselle tekemien aloitteiden myötä. Aluehallitus kuitenkin toteaa, että osallistamisen kehitystyötä on edelleen jatkettava, vaikka Pohteella toteutetaan vaikuttamistoimielinten vaikuttamismahdollisuuksia monin eri tavoin.

Ehdotus

Esittelijä: Ilkka Luoma, hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus hyväksyy hallintojohtajan ehdotuksen.

Päätös
Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan ehdotuksen.

Tiedoksi
Pohteen vammaisneuvosto/yhteistyöjohtaja Marjo Riitta Tervonen, Pohteen vanhusneuvosto/yhteistyöjohtaja Marjo Riitta Tervonen

Otteen oikeaksi todistaa

14.04.2026

Marja Taskinen
hallintosihteeri

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on annettu tiedoksi sähköpostitse 14.4.2026.
Pohteen vammaisneuvosto/yhteistyöjohtaja Marjo Riitta Tervonen, Pohteen vanhusneuvosto/yhteistyöjohtaja Marjo Riitta Tervonen

Muutoksenhakukielto

§187

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä hyvinvointialuelain 141 §:n mukaan oikaisuvaatimusta tai aluevalitusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Päätökseen liittyvien yksityisoikeudellisten asioiden käsittely kuuluu käräjäoikeuden toimivaltaan.